

Dehr İ Ararsan Binde Bir Adem Bulamazsın

– şiirinprensi · 11 Şubat 2016

Dehr-i ararsan binde bir adem bulamazsın;

Adem görünen harları adem mi sanırsın?

Ziya PAŞA

Adem yokluk aynası demektir,bu aynada tecelli eden hakikat Alemlerin Rabbi olan Allah olmalıdır.

Cenab-ı Hakkın yolunda giden emrince yaşayan kişinin kalbi cemal sıfatlarının tecellisine,aksine gidişatı seçenin ise Celal tecellisine açılır.Cemal ihya edici,Celal sıfatları ise yakıcı kahredicidir.Allah-u Teala

Cennet huzurunu yakalayan kullarına Cemal tecellisiyle ihya eder,cehennem denilen ayrılık ve sürgün azap yurdunu seçenlere ise Celal sıfatlarıyla tecelli eder.Celal ve Cemal aslında tek ve bir zatın sıfatıdır.Azap,

Cemal sıfatına göredir.Cemal sıfatının tecellisi hadi ismi gereği,Celal sıfatının tecellisi mudill isminin gereğidir.

'Biz insanlardan ve cinlerden bir çoğunu cehennem için yarattık.'

sırrını anla ve bu hususta daha fazla sorma.Aşağıda mealen verilen ayet bu konuda uyarıcıdır;

'Bilmediğin şeyin peşine düşme.,zira göz,kulak ve kalp bunların hepsi sorumludur.

'Allah,yaptıklarından sorulmaz,onlar sorumludur.'

Halk dilinde bir söz vardır.,Allah dağına bakmış kar vermiştir.'Yani ilim sıfatıyla her kese layık olduğu istidadı

verir.İnsana şakilik hem de saidlik istidadı verilmiştir.Kul hal diliyle,hangi istidada müşteri olur,tercihini hangi

yönde yaparsa o yönde ilerler.Hidayet yolunu tutan Hakka hakikate,şekavet yolunu tutan batla şekavete götüren istidat verilir.Allah asla kullarına zulmetmez.Kulun iman ve hidayetine Salih ameline cennete girmesine razı,

küfür ve şekavetine,batıl ameller sonucu cehenneme girmesine razı olmaz.Hakkı,hakikati doğru yolu emreden,batıldan şiddetle men eden bir padişahın kullarından men ettiği filleri işleyenlere gönlü razı olmasada

zından,idam gibi cezaları uygulaması onun adil olmadığını göstermez.Adalet; her şeyi herkesi yerli yerine koymak.

Yaşla kuruyu aynı kefeye koymamaktır.

Oysa Allah'tan geldiğini unutmuş ve ona döneceği yolları şaşırılmış,kendisine verilen iman ışığını kaybetmiş kul adem-i safiyet özelliğini kaybetmiştir.Bu hale düşen kişinin kalbi manen ölmüş ve kendi kişisel benliğinin kendisine verdiği vesvese gurur ve enaniyet seli içerisinde çırpınır durur,çırpındıkça daha çok sürüklenir.Bu hale düşen kişinin kalbi mühürlenir,yani artık o ilahi feyz semasından gelen nesimleri koklayamaz,Kendisine Allah tarafından gelen ilhamları algılayamaz.Hidayet yolunu kaybetmiş,yokluk sahrasına düşmüştür.Allah bu hale düşmekten hepimizi korusun.İşte bu duruma

düşen insan,adem suretinde bir hayvandır.Zira,akıl edemez,iyiye kötüden doğruyu eğriden ayırt edemez,gördüğü halde nefis-şeytanın tuzaklarına düşer.Bu hale düşen insan tıpkı ilk peygamberimiz Adem gibi Rabbine sığınıp,yalvarması gözyaşıyla gönül mülkünü yıkayıp yeniden Allah'ın evi olarak açması gerekir.

Aynı hakikati,Niyazi MISRİ Hazretleri şöyle ifade ediyor bir beytinde;

Suret İnsan sired hayvan olur ise kişinin

Daima susuz dolaşıp insanı bulmazsa ne güç

Niyazi MISRİ

Ayette de bildirildiği gibi;

"Onlar hayvanlar gibidir,belki daha da sapıktırlar,işte onlar (Allah'tan) gafıldirler."(7/179)

Kur'anı Kerimde "Belhüm Adal" denilen aşağıların aşağısı mertebe nefis cehennemidir.Eski devirlerde Allah yolundan sapanlar daha bu dünyada iken kötü amelinin karşılığı olarak,sureten hayvana dönüşür,halk onları ibret ve merakla izlerdi.Kur'anda bir kavmin maymuna dönüştürüldüğünden bahs edilmektedir.Fakat,bu hazin akibetin daha bu alemdeyken insanlara alenen uygulanması

Hz.Peygamberimizin duası üzerine yüce Allah tarafından zahiren durdurulmuştur.yüce Allah bu cezanın uygulanışı ahrete ertelemiştir.En doğrusunu Allah bilir.Fakat,suret'en olmasa da manen bu işin devam ettiğini bildiren alimler vardır.Kalp gözü açık olan Allah dostları kimin hangi surette

olduğunu Allah'ın izniyle görür ve bilir.İşte bu hale düşen bir insan,hakiki bir insanı kamili bulmazsa sureten hayvana dönüştüğünü,manen kalbinin öldüğünü bilemez.Nesh edildiği hayvan sir'etinden kendi başına kurtulması çok güçtür.Zira,şeytan ona amellerini güzel gösterir ve nefisini beğenmesi nedeniyle düşmüş olduğu cehennem gayyasından bir türlü kurtulamaz.İnsanı kamilin nazarı,sohbeti ve himmetiyle tekrar insanlık mertebesine dönebilir.Niyazi MISRİ Hz.leri bu manaya işaret ediyor beytinde.

Su burada hakikat ilmi,hikmet-i ilahi manalarına gelir.

Allah'u Teala bu duruma Kur'anda şöyle misal veriyor;

"Ölü bir beldeye ölümünden sonra hayat veren biziz."

Ayrıca bahsedilen nesh olayı Hz.Musa zamanında gerçekleşmiş,Mısırdan topluca göç edip çölü geçerken peygamberlerinden men ile selva istemiş (Bildircin eti ve helva) bunlar cennetten indirildikten sonra bununla da yetinmemiş ve soğan,sarmusak gibi sıradan besinler isteyince kuraklığa tabi tutulmuş,Filistin civarında yaşayan halkın güçlü ve yaman savaşçılar olduğunu görünce peygamberin cihat emrine karşı gelerek,'sen git,Rabbinle birlikte savaş biz sonra geliriz.'" Deyince bu kavmin bir kısmını Allah'u Teala maymuna çevirerek cezalandırmış ve lanetlemiştir.